

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Sociální faktory a aktivity ovlivňující míru kognitivního stárnutí – analýza dat studie SHARE

Autor práce: Bc. Miroslav Líbal

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Předkládaná práce se zaměřuje na velice aktuální tématem provázející proces stárnutí populace, a sice poklesem kognitivních funkcí ve stáří. Na longitudinálních datech se autor snaží přispět k poznání, jak sociální vazby a volnočasové aktivity ovlivňují kognitivní zdraví, resp. míru kognitivního stárnutí. Autor si v úvodu klade celkem 7 hypotéz, které jsou s ohledem na komplexnost studovaného vzorku populace a zvolené metody stanoveny realisticky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Teoretické ukotvení práce přináší kapitola druhá až čtvrtá, kde autor představuje proces kognitivního stárnutí a neurofyzilogické a strukturální změny mozku vedoucí k demenci, dále představuje teorii patogeneze a salutogeneze pro kognitivní zdraví. Zdůrazňuje preventivní přínos epidemiologického výzkumu k problematice, zejména možné kvantifikace potenciálu modifikovatelných rizikových i protektivních faktorů. V neposlední řadě autor diskutuje rizikové a protektivní faktory pro vznik/rozvoj demence a představuje klíčové studie hodnotící vliv sociálních vazeb na kognitivní zdraví.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Autor pro ověření hypotéz pracovat s individuálními daty studie SHARE. Ve své analýze využil data za respondenty, kteří se zúčastnili všech sedmi doposud proběhlých vln studie. Oceňuji především, jakým způsobem se vypořádal s longitudinálním typem dat, nezbytností propojit všechny vlny, nadefinováním si proměnných, ať již vysvětlovaných či vysvětlujících napříč vlnami či jakým způsobem sestavil jednotlivé modely. Je opravdu nezbytné vyzdvihnout práci s daty takto rozsáhlé studie napříč jednotlivými vlnami.

Vzhledem k přístupu autora k problematice (patogeneze a salutogeneze), byl autor nucen vytvořit si dva samostatné modely testující vliv vybraných faktorů na kognitivní zdraví. Jednak testoval, jaké rizikové faktory ovlivňují „těžkou kognitivní poruchu“ a jednak jaké protektivní faktory ovlivňují „maximální kognitivní kondici“ (které nejsou doplňkem). K otestování hypotéz autor vhodně použil metodu binární logistické regrese.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Výsledky jsou přehledně prezentovány v kapitole 6. Nechybí kritické zamyšlení nad některými výsledky, nad kvalitou dat či způsobem zjišťování informací u respondentů.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Závěry práce jsou zformulovány jasně a přehledně. Autor v kapitole diskuzí hypotéz odpovídá na všechny zkoumané hypotézy a zjištěné výsledky detailně komentuje.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

V práci je nachází pár chyb či překlepů (např. tabulka x), které však výrazněji neruší při čtení textu. Práce je naopak psána velice čtivou, přesto odbornou češtinou.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Autorovo hodnocení problematiky ze dvou stran, tj. sledování jak rizikových faktorů vedoucích k poklesu kognitivních funkcí, tak protektivních faktorů udržujících maximální kognitivní funkce považuji za velice přínosné. Autor se snažil přispět k poznání zaměřením na modifikovatelné faktory, jelikož ty autor vnímá jako klíčové pro posilování kognitivního zdraví ve stáří.

Z práce je patrný enormní zájem studenta o danou problematiku. Student pracoval samostatně, spolupráci s ním považuji za velmi dobrou, byť jeho schopnost nechávat vše na poslední chvíli je pravděpodobně nemodifikovatelná.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Na základě Vašich analýz, jaké by bylo Vaše jedno hlavní doporučení pro zachování maximální kognitivní kondice?

Datum: 21.1.2020

Autor posudku: RNDr. Michala Lustigová

Podpis: